

ZAPISNIK

sa 41. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, održane 30. marta (nedjelja) 2014.godine

U Bijelom Polju je održana 41. sjednica Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje.

Sjednica je počela sa radom u 12 sati.

Sjednicu je otvorio i istom predsjedavao poslanik Zoran Jelić, predsjednik Odbora.

Sjednici Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje održanoj u Bijelom Polju prisustvovali su: mr Predrag Bošković, ministar rada i socijalnog staranja, Marija Jovović pr u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, Slobodan Filipović, generalni direktor u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, Dušan Perović, direktor Fonda PIO Crne Gore, Aleksandar Žurić, predsjednik Opštine Bijelo Polje i Lazar Knežević, predstavnik invalida rada sa sjevera Crne Gore sa grupom invalida rada sa sjevera.

Sjednici Odbora su prisustvovali poslanici: Neven Gošović, prim. dr Izet Bralić, Janko Vučinić i Goran Tuponja, članovi Odbora.

Sjednici Odbora nijesu prisustvovali poslanici: dr Zoran Srzentić, dr Halil Duković, Andrija Popović, dr Radovan Asanović i dr Novica Stanić, članovi Odbora.

Sjednici je na osnovu člana 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore prisustvovao poslanik dr Radosav Nišavić.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED:

1. AKTUELNA SITUACIJA POVODOM ŠTRAJKA INVALIDA RADA SA SJEVERA CRNE GORE

Predsjednik Odbora Zoran Jelić je u uvodnom obraćanju upoznao prisutne sa usvojenim zaključcima sa održane sjednice 26. marta 2014. razmatrajući položaj invalida rada sa sjevera Crne Gore, koji glase:

1. *Zadužuju se Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Fond PIO Crne Gore, da dostave podatke stručnoj službi Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje, najkasnije do petka 28. marta 2014. godine o broju invalida rada II i III kategorije, o iznosu potrebnih sredstava za ostvarivanje penzijskih prava ovih invalida kao i druge bitne podatke koji mogu biti od značaja za sastanak u Bijelom Polju.*

3. Sastanak će se održati tokom vikenda u Bijelom Polju na kome će, pored članova Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje prisustvovati i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Fonda PIO, predstavnici lokalne samouprave u Bijelom Polju kao i predstavnici invalida rada u cilju rješavanja nastalih problema.

3. O rješenjima donijetim na sastanku u Bijelom Polju, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore obavijestit će Skupštinu Crne Gore.

4. Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, apeluje na invalide rada koji štrajkuju u Ribarevinama kod Bijelog Polja da obustave proteste kako bi dali doprinos u rješavanju njihovih problema.

U vezi prvog zaključka sa sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje, održane 26. marta 2014. godine Ministarstvo rada i socijalnog staranja je dostavilo traženu informaciju u petak, 28. marta 2014. godine:

U dopisu Ministarstva rada i socijalnog staranja broj 183-61/14-1 od 28. marta 2014. godine je istaknuto da je prema posljednjim podacima Fonda PIO ukupan broj invalida rada II i III kategorije invalidnosti 2985. Od tog broja korisnici privremene naknade koju isplaćuje Fond PIO su 1033 invalida, 540 su korisnici novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti koju isplaćuje Zavod za zapošljavanje, preostalih 1412 invalida su zaposleni kod poslodavca. Fond ne raspolaže podacima koliko je ovih lica ispunilo uslove za ostvarivanje prava na starosnu ili invalidsku penziju, jer se to pravo ostvaruje u postupku koji se pokreće na zahtjev osiguranika. Invalidi rada II i III kategorije invalidnosti su invalidnost stekli u penzijskom sistemu koji se primjenjivao do 31. decembra 2003. godine, pa ukoliko se u međuvremenu pogoršalo njihovo zdravstveno stanje i nastupio gubitak radne sposobnosti, mogu ostvariti pravo na invalidsku penziju. Prosječna privremena naknada koju isplaćuje Fond PIO iznosi 194,00 eura, najniža privremena naknada iznosi 158,73 eura, a za isplatu u 2013. godini obezbijeđeno je i isplaćeno 2.547.644,39 eura. Novčana naknada koju isplaćuje Zavod za zapošljavanje nezaposlenim invalidima II i III kategorije trenutno iznosi 100,40 eura (bruto 124,80 eur-a) što ukupno na godišnjem nivou iznosi 808,704 eura. Ukupan broj korisnika invalidskih penzija u Crnoj Gori je 23,152, a prosječni iznos invalidske penzije je 245,46 eur-a. Ukupni broj penzionera čiji je iznos penzije manji od iznosa najniže privremene naknade, koja iznosi 158,73 eur-a je 23,769, od čega je: 6.520 starosnih penzionera; 6.196 invalidskih penzionera i 11.053 porodičnih penzionera. Broj penzionera koji primaju penziju u najnižem iznosu od 100,40 eur-a je 3.433 od čega je: 1.692 starosnih penzionera; 821 invalidskih penzionera i 920 korisnika porodičnih penzija. Na kraju dopisa stoji da ukoliko bi se prihvatilo rješenje da najniža penzija invalida rada iznosi 158,73 eur-a i ukoliko bi se to rješenje odnosilo na postojeće invalidske penzionere finansijski efekti za postojećih 6.196 invalidskih penzionera iznosili bi na godišnjem

nivou 1.316.216,20 eur-a, a za svih 23.769 penzionera koji trenutno primaju penziju nižu od tog iznosa, oni bi iznosili na godišnjem nivou 6.788.426,40 eur-a.

Lazar Knežević, predstavnik invalida rada je rekao da su zadovoljni sa prethodnom sjednicom ali da traže da se sa ove sjednice izađe sa konkretnim rješenjem kako bi se poboljšao položaj invalida rada. Invalidi rada ostaju pri zahtjevima da: 1.Invalidi rada koji su napunili 55 godina života (muškarci) i 50 godina života (žene) stiču pravo na punu penziju; 2.Polazna osnova prilikom odlaska u penziju se uzima kao aktivni radni staž, tj. danom prestanka radnog odnosa i 3.Invalidima rada penzija ne može biti manje od 158 eura.

Poslanik Neven Gošović i predsjednik Odbora, poslanik Jelić su upitali za procjenu potrebnih sredstava, odnosno, na koji broj lica bi se odnosilo ostvarivanje prava na penziju ukoliko bi se izašlo u susret invalidima rada.

Predstavnici invalida rada su izjavili da su te podatke očekivali od Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Poslanik Goran Tuponja, član Odbora je zamolio ministra Boškovića da saopšti da li na današnji dan imaju približne stavove i da li ministarstvo može ponuditi invalidima rada konkretan predlog.

Predsjednik Odbora je podsjetio da je Odbor *18. novembra 2014. godine* održao sjednicu koju je posvetio situaciji povodom štrajka invalida rada u Bijelom Polju, Rožajama i Mojkovcu na kojoj su *usvojeni sledeći zaključci*:

1. Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje daje punu podršku invalidima rada druge i treće kategorije;
2. Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje daje punu podršku radnoj grupi koju su formirali ministarstvo rada i socijalnog staranje i invalidi rada;
3. Odbor će pružiti logističku podršku oko iznalaženja prihvatljivih rješenja;
4. Potrebno je uraditi kvalitetnu analizu invalida koji se nalaze na ZZZ i na Fondu PIO;
5. Kada se budu dobili opipljivi podaci napraviti još jednu tematsku sjednicu Odbora i vidjeti šta je sve urađeno.

Poslanik prim. dr Izet Bralić, član Odbora, predložio je sljedeće zaključke koje je Odbor usvojio:

1. Invalidi koji su stekli pravo na penziju ne treba da imaju manju penziju od trenutnih primanja;
2. Da se njihova buduća penzijska primanja oslobode doprinosa za Fond PIO;
3. Da se retroaktivno nadoknade sredstva invalidima, njih 35, koji primaju 33 eura, a trebalo je da primaju daleko veće iznose.

Dušan Perović, direktor Fonda PIO Crne Gore je istakao da su u Fondu u saradnji sa resornim ministarstvom-Ministarstvom rada i socijalnog staranja pristupili ozbiljno ovom zadatku i da su na osnovu raspoloživih i mogućih podataka dostavili potrebne

informacije. Konkretno, za svakog pojedinačno 1033 invalida bi trebalo da se napravi analiza i izvještaj. Takođe, svi oni bi trebalo pojedinačno da dostave podatke kako bi oni iz Fonda mogli da naprave izvještaj za Odbor. Ne mogu da daju proizvoljne podatke. Rekao je da je isto i kad je u pitanju ZZZCG. Za 1412 zaposlenih lica za koje oni nemaju evidenciju nije moguće dostaviti podatke jer se ta lica nalaze kod poslodavaca koji dostavljaju mjesečne podatke za ostvarivanje svojih prava.

Poslanik Janko Vučinić, član Odbora razumije da je Fond PIO na granici održivosti. Smatra skromnim zahtjeve invalida koji traže da ne budu daleko ispod donje granice siromaštva već traže da budu na granici siromaštva. Obećanje od 40.000 radnih mjesta dato od premijera se vrlo teško realizuje. Očekivao je da će se ministar Bošković na početku obratiti i ponuditi konkretno rješenje. S obzirom da to nije uradio zaključuje da ministar nema konkretno rješenje. Predložio je da oni, kao opozicioni poslanici zahtjeve invalida formulišu kroz izmjene Zakona o PIO. Smatra da će im se pridružiti i ostali opozicioni poslanici. Vjeruje da će se poslanici iz pozicije pridružiti njegovom predlogu. Poslanik Vučinić je predložio formiranje radne grupe koja bi bila obrazovana od članova Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje koja bi učestvovala u izradi Predloga Zakona.

Predsjednik Jelić je odgovorio poslaniku Vučiniću da se u 2013. godini zaposlilo preko 14.000 lica dok se u 2014. godini do danas zaposlilo preko 2350 lica i preko 25.000 stranaca. Smatra da rješenje koje je poslanik Vučinić predložio nije održivo kao i potpuno legitimnim pokretanje izmjena Zakona.

Lazar Knežević se slaže da svako pojedinačno treba da se izjasni i da se nikom ne može nametati odlazak u penziju s tim da se osnovica za odlazak u penziju uzima danom prestanka radnog odnosa.

Poslanik Izet Bralić koji je član Odbora, s obzirom da je jedan od inicijatora održavanja prethodne sjednice saopštio je koji su bili motivi. Rekao je da se radi o ljudima koji su narušenog zdravlja i o radnicima sa sjevera, iz regije koji je rezultat nebrige duži period. Podsjetio je na nestajanje preduzeća sa sjevera Celuloza, Gornji Ibar, Lenka i hotelsko turistička preduzeća. Radnici sa sjevera su, istakao je, odlazili sa mnogo manje otpremnina nego radnici iz južnog dijela. Sve velike investicije se dešavaju u centralnom i južnom dijelu. Saopštio je kako SDP vidi rješenje problema invalida rada kroz izmjene i dopune zakona i kroz vraćanje rente koja je postojala do ranih 90-tih godina a koja je ukinuta. Renta je podrazumijevala za ljude koji imaju tjelesno oštećenje dodatna primanja koja su kompenzirala onako niske zarade. Ukoliko ne postoji prostora, istakao je, da se putem rente riješi ovo pitanje i da treba pristupiti izmjenama i dopunama zakona. Poslanik Bralić će podržati i učestvovaće u tim izmjenama.

Predsjednik Jelić saopštio je da sada jedan broj lica može da ostvari pravo na starosnu penziju a jedan na prijevremenu penziju.

Dušan Perović, direktor Fonda PIO Crne Gore je naglasio da dok se ne kompletiraju svi podaci oni su nepouzdana. Najpreciznije dobijanje podataka se može dobiti kada korisnik

ode u Fond PIO i kada se utvrdi činjenično stanje. Odbor jedino na osnovu preciznih podataka može donositi odluke.

Predrag Bošković, ministar rada i socijalnog staranja kazao je da se ovim pitanjem bave od oktobra mjeseca i istakao da se Ministarstvo rada i socijalnog staranja ne bavi samo invalidima rada već vodi računa i o drugim socijalno ugroženim licima. Ne postoje izuzeci. I tada i danas im je rečeno da izmjena zakonske infrastrukture, što se tiče Ministarstva rada i socijalnog staranja i ono što je projekcijom Budžeta za 2014. godinu predviđeno nije moguća. Ministar je naglasio da bi njih 48-oro sada imali značajno veću penziju nego što sada primaju naknadu. Određena lica bi imala duplo veće naknade nego sada. Takođe, rekao je da se uz predlog poslanika Bralića može naći zajedničko rješenje za ostala lica koja primaju privremenu naknadu. Još jednom ih je pozvao da se vrate onome što su imali u Kolašinu i onome što su imali u ovoj istoj sali prije mjesec dana. Postoji mogućnost da se pokrene Inicijativa za izmjenama zakona. Rekao je da će nakon njih doći invalidi iz Pljevalja, Šavnika, Plužina. Pozvao ih je da se ne ruši sistem jer neće imati koristi od toga. Možda bi bili privremeno zadovoljni ali će se dugoročno osjetiti posljedice. Ministar je siguran da zajednički mogu doći do rješenja i da njih 48-oro može da ode trenutno u penziju pod većim uslovima pod kojim su trenutne njihove naknade preko ZZZCG ili Fonda PIO ili da se uključi renta koju je pominjao poslanik Bralić a podrazumijeva da niko ne ode u penziju sa manjim primanjima nego što sada primaju. Ministar je istakao da se treba iskoristiti mogućnost da preko invalidskih komisija odu u penziju.

Poslanik Vučinić je rekao da je odustao od pokretanje izmjena i dopuna zakona na insistiranje predstavnika invalida rada.

Predsjednik Opštine Bijelo Polje Aleksandar Žurić je istakao da je Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje sa ozbiljnošću pristupio rješavanju problema invalida rada sa sjevera, a da je dodatnu težinu dalo i to što su se i poslanici uključili u rješavanje ovog problema. Ukoliko invalidi rada ne budu zadovoljni rješavanjem njihovih problema, poslanici će inicirati izmjene zakona, istakao je predsjednik Žurić.

Invalidi rada su postigli dogovor sa resornim ministrom rada i socijalnog staranja i Odborom za zdravstvo, rad i socijalno staranje o prekidu protesta i rješavanju zahtjeva u okviru postojećeg sistemskog zakona.

Invalidi rada su prihvatili raniji predlog ministra Boškovića prema kojem će jedan broj invalida već narednih dana moći da podnese zahtjeve radi regulisanja penzija, dok će drugi dio invalida to pravo steći nakon utvrđivanja stepena invaliditeta pred invalidskom Komisijom. Ujedno, to je jedan od zaključaka sa sjednice Odbora. Ukoliko to ne bude moguće i ako invalidi rada ne budu zadovoljni, uključiće se Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, tačnije članovi Odbora koji će predložiti izmjene i dopune Zakona.

Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore održao je 30. marta 2014. godine 41. sjednicu u Bijelom Polju posvećenu situaciji invalida rada i na sjednici usvojio sljedeće:

ZAKLJUČKE

1. Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore podržava postignuti dogovor invalida rada II i III kategorije sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja o načinu rješavanja njihovih prava, tj. odlaska u starosnu penziju. Invalidi rada koji ne ispunjavaju te uslove, to pravo će eventualno ostvariti nakon utvrđivanja stepena invalidnosti pred invalidskom Komisijom.

2. Ukoliko ne bude moguća realizacija prvog zaključka i zahtjevi invalida rada u značajnom broju ne budu prihvaćeni, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, tačnije članovi Odbora, na zahtjev predstavnika invalida rada, predložiće izmjene i dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

3. Na predlog članova Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje pokrenuće se pitanje vraćanja rente koja je postojala do ranih 90-tih. Ukoliko se ovo pitanje putem rente ne može riješiti, takođe treba pristupiti izmjenama i dopunama Zakona.

4. Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore će 2. juna 2014. godine održati sjednicu na koju će pozvati ministra rada i socijalnog staranja mr Predraga Boškovića, direktora Fonda PIO Duška Perovića i predstavnike invalida rada sa sjevera Crne Gore, kako bi se razmotrila realizacija zaključaka.

Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje će kao i do sada aktivno učestvovati u razgovorima invalida rada i predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja. Sljedeća sjednica Odbora, na kojoj će se razmatrati urađeno, zakazana je za 2. jun 2014. godine.

Sjednica je završena u 15 sati.

Br.00-63-12/

Podgorica, 10. septembar 2014. godine

Sekretar Odbora
Momir Joksimović

Predsjednik Odbora
Zoran Jelić